

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням 70 сесії восьмого скликання

Миколаївської сільської ради

№ 05 від «23» квітня 2026 р.

**Програма
з утвердження української національної
та громадянської ідентичності Миколаївської
сільської ради на 2026-2028 роки**

2026 р.

1. ПАСПОРТ
Програми з утвердження української національної
та громадянської ідентичності Миколаївської сільської ради
на 2026-2028 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Виконавчий комітет Миколаївської сільської ради Сумського району
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	На виконання Постанови Кабінету Міністрів від 30 липня 2024 р. №864 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2028 року», розпорядження Сумської обласної державної адміністрації № 908-ОД від 31.12.2025 р. «Про затвердження Обласної цільової соціальної програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності на 2026-2028 роки»
3.	Розробник Програми	Відділ освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради
4.	Відповідальний виконавець Програми	Відділ освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради, відділ культури Миколаївської сільської ради
5.	Учасники Програми	Миколаївська сільська рада, відділ освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради, заклади освіти Миколаївської сільської ради, відділ культури Миколаївської сільської ради, заклади культури Миколаївської сільської ради
6.	Термін реалізації Програми	2026-2028 роки
7.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Місцевий бюджет
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	69,0 тис. грн.

2. Визначення проблеми, на розв’язання якої спрямована Програма

Програма з утвердження української національної та громадянської ідентичності Миколаївської сільської ради на 2026-2028 роки (далі – Програма) є однією із програм освітньо-культурного розвитку громади, яка розроблена відповідно до положень Конституції України, законів України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та

громадянської ідентичності», «Про національну безпеку України», «Про освіту», «Про основи національного спротиву», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про закордонних українців», «Про волонтерську діяльність», «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті», «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», постанови Верховної Ради України від 12 травня 2015р. №373- VIII «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», Указів Президента України від 28 грудня 2021р. №685 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України», від 15 жовтня 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки», постанови Кабінету Міністрів України від 30 липня 2024 року № 864 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2028 року», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2018 року №710 «Про схвалення Концепції розвитку громадянської освіти в Україні», від 17 липня 2019 р. №596 «Про схвалення стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава» та інших нормативно-правових актів.

Програма забезпечує реалізацію державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності на території Миколаївської сільської ради. Це особливо важливо для громади, тому що в умовах повномасштабної війни російської федерації проти України – усе більшої актуальності набуває проблема формування національної ідентичності у громадян України, зокрема почуття спільної відповідальності за долю української держави, готовності її захищати. Збройна агресія російської федерації проти України та її інформаційна війна посилюють маніпулятивні впливи серед населення, що вимагає комплексного підходу до формування української національної та громадянської ідентичності.

Суттєвий вплив на соціально-економічну ситуацію, а відповідно і на формування національної свідомості у населення громади протягом останніх років чинять такі загрози і виклики, як тимчасова окупація частини території України, демографічна криза, постколоніальні та посттоталітарні деструктивні наслідки у свідомості населення, слабкість єдиної системи патріотичного виховання у громаді, недостатній рівень медіаграмотності.

Таким чином, Програма спрямована на подолання деструктивного впливу імперського, колоніального і комуністичного тоталітарного режимів, протистояння проявам меншовартості, на підвищення рівня медіаграмотності населення, створення умов для розвитку українськомовного культурного продукту, забезпечення комплексного підходу до утвердження української національної та громадянської ідентичності на всіх рівнях.

3. Мета Програми

Метою Програми є створення сприятливих умов та налагодження міжгалузевої взаємодії на рівні громади для реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності шляхом національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання, громадянської освіти населення Миколаївської сільської ради, популяризації суспільно-державних (національних) цінностей України (самобутність, соборність, воля, гідність) та формування на їх основі української національної та громадянської ідентичності.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми

Для успішного розв'язання існуючих проблем у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності у Миколаївській громаді необхідно впровадити комплексні заходи на територіальному рівні, які будуть гармонізовані з національною політикою в цій сфері.

Досягти мети Програми передбачається шляхом:

- здійснення національно-патріотичного та військово-патріотичного виховання (організація та підтримка освітніх програм та заходів, спрямованих на підвищення рівня національної свідомості серед дітей та молоді, формування почуття патріотизму та любові до України);
- підвищення рівня громадянської освіти (впровадження програм та проєктів, що спрямовані на підвищення рівня громадянської свідомості та відповідальності, що дозволить виховати активних громадян, які розуміють свої права та обов'язки і готові до участі у громадському житті);
- популяризація українських національних цінностей, що сприятиме формуванню спільної національної ідентичності серед мешканців Миколаївської сільської ради;
- підвищення медіаграмотності (проведення тренінгів та освітніх програм з медіаграмотності, що допоможуть населенню критично оцінювати інформацію, протидіяти маніпуляціям та пропаганді, зокрема з боку держави-агресора);
- забезпечення взаємопідтримки та співпраці органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства щодо формування української національної та громадянської ідентичності (залучення інститутів громадянського суспільства, волонтерів та міжнародних організацій до реалізації Програми, що забезпечить ширше охоплення населення та дозволить залучити додаткові ресурси);
- формування системи кадрового забезпечення у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;
- забезпечення організації науково-дослідної та методичної роботи у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

5. Обґрунтування обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

Фінансування заходів, визначених Програмою, здійснюватиметься з урахуванням реальних можливостей місцевого бюджету, а також за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Виконання заходів Програми (додаток 1) здійснюється упродовж 2026 – 2028 років.

6. Перелік завдань Програми

Основними завданнями Програми є такі:

- формування української громадянської ідентичності у населення на основі суспільно-державних (національних) цінностей шляхом організації та проведення уроків мужності, годин пам'яті «Герої сучасності серед нас» тощо;
- сприяння створенню, виробництву та поширенню українськомовного інформаційного та культурного продукту;
- підготовка та поширення наративів, спрямованих на популяризацію української історії та подолання антиукраїнської історичної пропаганди шляхом проведення медіадайджестів «Пам'яті Героїв Крут», «Револуція Гідності», «Пам'яті кіборгів», «Пам'яті загиблих у полоні» тощо;
- популяризація історії України, зокрема боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, видатних особистостей українського державотворення, ветеранів війни, Захисників та Захисниць України, які полягли в боротьбі за захист незалежності та територіальної цілісності України, українців, досягнення яких увійшли до світової історії;
- формування оборонної свідомості та громадянської стійкості, популяризація військової служби, діяльності сил безпеки та оборони, залучення військовослужбовців, ветеранів війни до освітньої діяльності з початкової та базової військової підготовки, організації та виконання програм, реалізації проєктів та здійснення заходів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;
- проведення та розвиток територіальних заходів Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);
- проведення інформаційно-просвітницьких і виховних заходів з питань військово-патріотичного виховання,
- організація та проведення заходів, спрямованих на розвиток критичного мислення та медіаграмотності, формування активної життєвої та громадянської позиції, здатності брати участь у житті суспільства;
- організація міжрегіональної співпраці щодо проведення разом з інститутами громадянського суспільства заходів, спрямованих на формування єдиного інформаційно-просвітницького простору;
- удосконалення компетентностей, знань, умінь та навичок фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності;
- проведення досліджень та моніторингу ефективності реалізації державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності.

Успішне виконання Програми забезпечить розвиток у мешканців Миколаївської сільської ТГ почуття національної ідентичності, підвищення рівня їхньої громадянської відповідальності та популяризацію українських культурних цінностей, що сприятиме зміцненню соціальної згуртованості та національної єдності в громаді.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координація та контроль виконання заходів, передбачених Програмою, покладається на відділ освіти, молоді та спорту Миколаївської сільської ради.

Контроль за виконанням Програми здійснює виконавчий комітет Миколаївської сільської ради Сумського району.

Напрямки діяльності та заходи Програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності Миколаївської сільської ради на 2026-2028 роки

№	Назва напрямку діяльності	Найменування заходу	Виконавець	Джерело фінансування	Орієнтовні витрати на реалізацію програми (тис.грн), бюджет				Очікуваний результат
					Всього	2026	2027	2028	
1. Здійснення національно – патріотичного виховання									
1.1.	Формування української громадянської ідентичності у населення на основі суспільно-державних (національних) цінностей	Проведення конкурсів, конференцій, фестивалів, вишколів, акцій, тренінгів, наметових таборів, походів, концертів, виставок, громадських дискусій національно-патріотичного спрямування, залучення жителів до заходів на рівні громади	Відділ освіти, молоді та спорту, відділ культури, заклади освіти та культури Миколаївської сільської ради	Місцевий бюджет	15,0	5,0	5,0	5,0	Збільшення кількості жителів із сформованими національно-культурною ідентичністю та національно-патріотичною свідомістю
1.2.	Підвищення ролі української мови як національної цінності та важливого атрибута національної ідентичності, подолання мовнокультурної меншовартості українців	Сприяння поширенню використання української мови в повсякденному житті мешканців громади шляхом просвітницьких заходів щодо розвитку навичок правильного українського мовлення	Заклади освіти Миколаївської сільської ради	Місцевий бюджет	-	-	-	-	Формування у жителів культури мови, навичок правильного українського мовлення
1.3.	Популяризація української історії та подолання	Проведення зустрічей, засідань за «круглим столом», семінарів, вебінарів, лекцій, акцій,	Заклади освіти та культури Миколаївської	Місцевий бюджет	3,0	1,0	1,0	1,0	Формування у жителів почуття патріотизму,

	громадянської стійкості	метою проведення військово-патріотичних заходів з допризовною молоддю. Спілкування з учасниками АТО/ООС, ветеранами війни, військовослужбовцями ЗСУ, показ патріотичних фільмів, відеороликів, виготовлення буклетів, інформаційних збірників, проведення вишколів, патріотичних ігор, походів, військово-польових зборів, таборувань національно-патріотичного та військово-патріотичного спрямування	сільської ради						молоді, готової до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України
2.2.	Відзначення Дня захисників та захисниць України, Дня збройних сил України	Організація та проведення зустрічей, інтерв'ю та бесід молоді, профорієнтаційних заходів із захисниками та захисницями України.	Заклади освіти та культури Миколаївської сільської ради	-	-	-	-	-	Здобуття молоддю первинних загальновійськових і спеціальних компетентностей, збільшення чисельності молоді, готової до виконання обов'язку із захисту суверенітету України
2.3.	Залучення військовослужбовців, ветеранів війни до освітньо-культурної діяльності	Проведення циклу лекцій, бесід, вебінарів, семінарів із захисниками та захисницями України. Реалізація проєктів та здійснення заходів у сфері утвердження української національної та громадянської	Заклади освіти та культури Миколаївської сільської ради	-	-	-	-	-	Щорічне збільшення кількості ветеранів війни, залучених до освітньої діяльності

		ідентичності із залученням військовослужбовців								
2.4.	Проведення позашкільної та позакласної роботи військово-патріотичного та з фізичного виховання	Робота гуртків, секцій військово-патріотичного спрямування.	Заклади освіти Миколаївської сільської ради	Місцевий бюджет	30,0	10,0	10,0	10,0	Розширення мережі гуртків військово-патріотичного спрямування	
3. Підвищення рівня громадянської освіти										
3.1.	Формування активної життєвої та громадянської позиції, здатності брати участь у житті суспільства, органів місцевого самоврядування, у волонтерській діяльності	Участь в міжнародних, всеукраїнських та обласних заходах, спрямованих на підвищення рівня поінформованості громадян про сутність держави, демократії та верховенства права, прав і обов'язків громадян. Проведення заходів у громаді з метою благодійної допомоги і підтримки	Заклади освіти Миколаївської сільської ради	Місцевий бюджет	3,0	1,0	1,0	1,0	Збільшення частки населення з активною громадянською позицією	
4. Взаємодія та співпраця органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства щодо формування української національної та громадянської ідентичності										
4.1.	Співпраця з громадськими організаціями у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	Проведення заходів щодо утвердження української національної та громадянської ідентичності у громаді спільно з громадськими, волонтерськими організаціями, які реалізують державну політику в зазначеній сфері	Заклади освіти та культури Миколаївської сільської ради	-	-	-	-	-	Активізація громадського руху, залучення громадських організацій до вирішення актуальних проблем у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності	

4.2.	Робота Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності Миколаївської сільській раді	Активізувати роботу дорадчого органу при Миколаївській сільській раді – Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності	Члени Координаційної ради	-	-	-	-	-	Проведення засідань Координаційної ради з питань утвердження української національної та громадянської ідентичності (щокварталу)
5. Формування системи кадрового забезпечення у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності									
5.1.	Удосконалення компетентностей, знань, умінь та навичок фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності шляхом формальної та неформальної освіти	Участь у семінарах, вебінарах, тренінгах	Відділ освіти, молоді та спорту, відділ культури, заклади освіти та культури Миколаївської сільської ради	Місцевий бюджет	3,0	1,0	1,0	1,0	Збільшення кількості фахівців у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності
УСЬОГО					69,0	23,0	23,0	23,0	